

Total No. of Printed Pages:02

SUBJECT CODE NO: TT-5655
FACULTY OF HUMANITIES
M.A. (Sem-I) Marathi
Examination May / June - 2023
Fundamentals of Literary Criticism-MR-101

[Time: 3:00 Hours]

[Max. Marks: 80]

Please check whether you have got the right question paper.

N. B.

विभाग 'अ' आणि विभाग 'ब' दोन्हीही अनिवार्य.

विभाग 'अ'

Q1 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

05

- १) 'नाट्यशास्त्र' या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत?
- २) 'रमणीयार्थ प्रतिपादकः शब्दः काव्यम' ही व्याख्या कोणाची आहे?
- ३) 'जीवनासाठी कला' या वादाचे पूरस्कर्ते कोण?
- ४) साम्यवादी तत्वज्ञानाचा पुरस्कार करणारी समीक्षापद्धती कोणती?
- ५) कॅथॉसिर्स सिद्धांत कोणी मांडला?

05

ब) रिकाम्या जागा भरा.

- १) साहित्याचे माध्यम _____ हे आहे.
अ) शब्द ब) सौंदर्य क) भावना ड) विचार
- २) लेखक आणि वाचक यांना जोडणारा दुवा म्हणून _____ हा भूमिका बजावतो.
अ) साहित्यिक ब) दिग्दर्शक क) समीक्षक ड) कलावंत
- ३) शैली म्हणजे खुद्द लेखकच असे _____ यांनी म्हटले आहे.
अ) कांट ब) क्रोचे क) ब्युफॉ ड) वॉल्टर
- ४) कवीचे मन संश्लेषक असते तर समीक्षकांचे _____ असते.
अ) काव्यात्मक ब) विश्लेषक क) आस्वादक ड) शास्त्रात्मक
- ५) आधुनिक मराठी साहित्य समीक्षा युगाचे मुख्य प्रवर्तक _____ यांना म्हणतात.
अ) बा.सी.मढेकर ब) म.गो.रानडे क) विष्णूशास्त्री चिपळूणकर ड) प्रभाकर पाध्ये

05

इ) जोड्या लावा.

अ गट

- १) काव्यालंकार
- २) साहित्यदर्पण
- ३) ध्वन्यालोक
- ४) औचित्यविचार
- ५) काव्यप्रकाश

ब गट

- अ) मम्मट
- ब) रुद्रट
- क) आनंदवर्धन
- ड) विश्वनाथ पंडित
- इ) वामन
- फ) क्षेमेंद्र

ई) टीपा लिहा. [कोणतेही एक]

05

- १) साहित्याचे प्रमुख प्रकार
- २) आस्वादक समीक्षा.

विभाग 'ब'

Q2 खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. [कोणतेही पाच]

60

- १) साहित्य समीक्षा साहित्याच्या आकलनास कशी उपयुक्त ठरते ते सांगा.
- २) ललित साहित्य व ललितेतर साहित्याचे स्वरूप भेद स्पष्ट करा.
- ३) भारतीय साहित्य शास्त्रकारांनी सांगितलेल्या काव्यलक्षणाची मीमांसा करा.
- ४) पाश्चात्य साहित्य अभ्यासकांनी सांगितलेल्या साहित्याच्या स्वरूपाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.
- ५) रीतीविचार म्हणजेच शैली विचार होय या विधानाचे स्पष्टीकरण होय.
- ६) 'आस्वादक समीक्षा हीच खरी समीक्षा' या विधानाची साधक-बाधक चर्चा करा.
- ७) मराठी वाङ्मय इतिहास लेखनाचे स्वरूप विशद करा.